

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 025 150/99-2165
Signatura: ab6hs201

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Rakovník

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Střední odborné učiliště lesnické a Učiliště, Křivoklát - Písky 181, 270 23 Křivoklát
Identifikátor zařízení:	600 007 979
IZO:	107 820 218
Ředitel školy:	Ing. Vratislav Dlohoš
Zřizovatel:	MZe ČR, Těšnov 17, 117 05 Praha 1 Nové Město
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Rakovník, Nádražní 102/II, 269 01 Rakovník
Termín inspekce:	15. a 16. duben 1999
Inspektoři:	PaedDr. Vladimír Krieg - vedoucí týmu Mgr. Viktor Keller - člen týmu
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinně vedená dokumentace školy vyplývající z ustanovení § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, schválené učební dokumenty, žákovská dokumentace (žák. knížky, sešity), výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/1998, podpůrná dokumentace ředitele školy k plánování a kontrole pedagogického procesu

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávacího procesu

Dlouhodobý koncepční záměr není písemně zpracován, ředitel školy však má představu o základní strategii školy na následující období. Ta vychází z trendu posledních let, kdy škola rozšířila nabídku učebních oborů zaměřených na zpracování dřeva o obory denního studia *33-56-H/003 Truhlář-dřevěné konstrukce*, *41-56-E/001 Lesní výroba*, *23-66-H/003 Mechanik opravář-lesní stroje a zařízení*. V období přechodného nedostatku žáků (z důvodu zavedení povinné devítileté školní docházky v základní škole) škola zavedla obory nástavbového studia *64-41-L/511 Podnikání v oborech zpracování dřeva* a *64-41-L/518 Podnikání v oborech zemědělství a lesního hospodářství*. S dalším rozšiřováním

nabídky učebních oborů (s ohledem na současný zájem o studium, uplatnění absolventů na trhu práce a kapacitu školy) ředitel školy již nepočítá.

V oblasti materiálních podmínek se dokončuje vybudování truhlárny sloužící pro praktický výcvik žáků. Pro nadcházející období je plánována kompletní rekonstrukce hygienicky nevyhovující školní kuchyně a jídelny.

Střednědobé plánování se opírá o přehledně zpracovaný *Celoroční plán práce na školní rok 1998/1999*. Dokument ve stručnosti zahrnuje hlavní cíle a koncepci rozvoje SOU, organizaci školního roku, harmonogram důležitých akcí, informace o přijímacím řízení a maturitních zkouškách, úvazky pedagogických pracovníků, organizaci výuky, učební plány, rozvrhy hodin, plán odborného výcviku a výchovy mimo vyučování.

Koncepce školy není zpracována v písemné podobě. Ředitel má jasnou a konkrétní představu o další orientaci a koncepčních záměrech školy. Některé vytyčené úkoly jsou již postupně realizovány. Koncepční záměry a plánování výchovně-vzdělávacího procesu jsou celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizační struktura školy s celkem 15 pedagogickými pracovníky je jednoduchá a funkční. V čele školy stojí od roku 1988 její ředitel, jeho jmenování bylo potvrzeno zřizovatelem školy v roce 1991 a nově na počátku roku 1999. Pro výkon své funkce má požadované vysokoškolské vzdělání (pro učitele odborných předmětů na střední škole) a téměř třicetiletou pedagogickou praxi.

V souladu s ustanovením § 3 odst. 1 zák. č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, jmenoval ředitel školy statutárního zástupce ředitele školy a další pracovníky pověřené řízením jednotlivých úseků.

Chod školy má stanovena pravidla, základní organizační normou je *Organizační řád SOU lesnického*, v němž jsou vymezeny povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých úseků školy.

Při rozhodovacích povinnostech vychází ředitel školy z platných právních norem. Přesto byl zjištěn nedostatek při výkonu státní správy spočívající v tom, že několika žákům nebyla ředitelem školy vydána rozhodnutí o změně učebního oboru.

Organizační struktura školy je funkční, ve výkonu státní správy byly zjištěny určité rezervy; oblast je hodnocena průměrně.

2.2 Personální struktura

Ve škole působí včetně ředitele školy celkem devět učitelů, z toho pět na celý pracovní úvazek a další čtyři na částečný úvazek. Z tohoto počtu učitelů pouze tři splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy. U zbývajících šesti učitelů odborná nebo pedagogická způsobilost (případně obojí) chybí.

Škole zcela chybí učitelé s odbornou způsobilostí pro výuku společenských věd (český jazyk a literatura, cizí jazyk, občanská výchova, nauka o společnosti) a tělesné výchovy.

Také z hlediska věkové struktury není složení učitelského sboru dobré. Jeden z odborně a pedagogicky způsobilých učitelů je již v důchodovém věku. Další učitelka dovrší věk pro odchod do důchodu v tomto roce.

Výuku praktického vyučování zabezpečuje celkem sedm mistrů odborného výcviku, z toho tři na celý pracovní úvazek a čtyři na částečný. Pouze dva mistři odborného výcviku splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, u zbývajících pedagogická způsobilost (případně i odborná způsobilost) chybí.

V domově mládeže působí tři vychovatelé, z nichž pouze jedna vychovatelka splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Provoz školy dále zabezpečují mzdová účetní, ekonomka, vedoucí školní jídelny, vedoucí kuchařka, tři kuchařky, školník-domovník, dvě uklízečky a opravář.

Personálně je výuka zajištěna převážně učiteli a mistry odborného výcviku, kteří nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Zásadním nedostatkem je absence učitelů s odbornou způsobilostí pro výuku českého jazyka a literatury a cizího jazyka v souvislosti s výukou nástavbových studijních oborů zakončených maturitní zkouškou. Celkově je personální struktura školy hodnocena jako podprůměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitel školy má vypracovaný plán kontrolní činnosti pro letošní školní rok. Jsou v něm postíženy nejen oblasti pedagogické, ale i provozní a ekonomické. V souladu s tímto plánem ředitel školy realizuje kontrolní činnost formou hospitací ve vyučovacích hodinách teoretického vyučování i odborného výcviku. Společně s vedoucím inspekčního týmu se uskutečnily dva vstupy do hodin teoretické výuky. Po návštěvách následovaly pohospitační rozhovory ředitele školy s pedagogem. Ředitel dokáže popsat a zhodnotit zhlédnutou hodinu (při hodnocení je ředitel školy mírný, spíše nadhodnocuje předvedený výkon). Jeho analytická činnost je nedostačující, nepřispívá k dalšímu růstu pedagogických pracovníků; přitom pro přidělování nadtarifních složek platu je jedním z rozhodujících kritérií právě kvalita práce pedagogů.

Pro zjišťování úrovně znalostí žáků nejsou ředitelem využívány jím vypracované kontrolní práce; seznamuje se s výsledky prací některých vyučujících (opět ale nedostatečná analytická činnost z jeho strany, chybí vyvození důsledků pro práci učitele).

Dalšími činnostmi je kontrola vedení dokumentace, při kontrole dokumentace ČŠI byly zjištěny některé drobné nedostatky v dokumentaci třídních učitelů; v dodržování platných právních norem byly nalezeny jisté nedostatky blíže popsané v protokolu.

Pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou využívány standardní postupy vyplývající z právní normy tuto oblast řešící.

Ředitelem školy jsou dále zajišťovány potřebné kontroly a revize významné pro bezproblémový chod školy (revize zařízení, kontroly ze strany státních orgánů - FÚ, OHS).

Ve škole je vypracován kontrolní systém, neplní však dostatečně svou funkci, zvláště v oblasti pedagogického procesu. Oblast je hodnocena spíše podprůměrně.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Základem vnitřního informačního systému jsou pravidelné pondělní porady vedení, na kterých jsou stanoveny úkoly pro nadcházející týden. Na ně navazují porady jednotlivých úseků (učitelů, mistrů odborného výcviku, vychovatelů). Z těchto porad nejsou pořizovány žádné oficiální zápisy. Žáci jsou informováni prostřednictvím učitelů, mistrů odborného výcviku a vychovatelů. Informace trvalejšího charakteru jsou zveřejňovány na dvou informačních tabulích. Žákovská rada nebo jiný oficiální partner vedení školy ze strany žáků není ustavena.

O průběžných výsledcích vzdělávání a výchovy jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek. Jejich kontrolou bylo zjištěno, že neposkytují rodičům komplexní a přehledné informace, neboť v nich nejsou zapisována hodnocení prospěchu ze všech předmětů. Třídní schůzky rodičů jsou organizovány dvakrát ročně. Účast rodičů je nejvyšší u žáků prvních ročníků (cca 70 %) a postupně klesá (u žáků třetích ročníků již pouze 20 %). V případě řešení naléhavých problémů jsou rodiče pozváni do školy. Dvakrát ročně se koná den otevřených dveří (v listopadu a lednu). Pro rodiče žáků budoucích prvních ročníků škola vydává informační list. Škola se pravidelně účastní tzv. „Burzy středních škol“ v Rakovníku.

Vnitřní a vnější informační systém odpovídá běžnému standardu, je hodnocen jako průměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Byla předložena dokumentace školy vyplývající z ustanovení příslušné právní normy. Výsledek kontroly je následující:

- *zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení* bylo předloženo pod č. j. 14 981/99-21
- *třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy* - ve vedení této dokumentace byly zjištěny drobné nedostatky spočívající v přepisování známek bez odkazu, nevyplnění některých rubrik. Tyto závady byly odstraněny v průběhu inspekční návštěvy. Závažnějším nedostatkem bylo zjištění, kdy upozorňování rodičů o absenci žáka a možnosti ukončení docházky do školy se děje prostřednictvím **třídního učitele** a nikoliv **ředitelem školy** (viz protokol).
- *evidence žáků* školy je vedena v PC
- *školní řád* obsahuje požadované náležitosti vyplývající z právní normy, obsahuje rovněž ustanovení požadované pokynem MŠMT ČR o prevenci zneužívání návykových látek. Jeho struktura je poměrně nevyvážená (obsahuje více než 30 zákazových a příkazových ustanovení oproti 7 právům žáků), dodržování některých bodů není školou vyžadováno. *Rozvrh hodin* je veden na stanovených tiskopisech.
- *protokoly o přijímacím řízení, protokoly o ukončování studia* jsou vedeny řádně
- *knihy úrazů* je vedena
- *hospodářská dokumentace, účetní evidence, evidence majetku* je vedena
- *personální dokumentace* obsahuje požadované doklady
- *protokoly a záznamy o provedených kontrolách* byly předloženy

Povinná dokumentace je vedena s drobnými nedostatky; oblast je hodnocena průměrně.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Přehled vyučovaných učebních oborů

Kód učebního oboru	Název včetně zaměření	Délka studia/ forma	Způsob ukončení studia *)
41-56-H/001	Mechanizátor lesní výroby	3/D	Z
23-66-H/003	Mechanik - opravář - lesní stroje a zařízení	3/D	Z
33-56-H/003	Truhlář - dřevěné konstrukce	3/D	Z

Přehled vyučovaných oborů nástavbového studia

Kód učebního oboru	Název včetně zaměření	Délka studia/ forma	Způsob ukončení studia *)
64-41-L/511	Podnikání v oborech zpracování dřeva a výroby hud. nástrojů	2/D	M
64-41-L/518	Podnikání v oborech zemědělství a lesního hospodářství	2/D	M

D - denní forma studia M - maturitní zkouška, Z - závěrečná zkouška,

Výuka v uvedených oborech a formách studia probíhá podle MŠMT ČR schválených učebních dokumentů:

učební obor *mechanizátor lesní výroby* podle učebního plánu vydaného MH ČR pod č. j. 339 948/94-74

učební obor *mechanik opravář* podle alternativního učebního plánu vydaného MŠMT ČR pod č. j. 16 994/91-21

učební obor *truhlář* podle učebního plánu vydaného MH ČR pod č. j. 175 810/1994-74

obory nástavbového studia podle učebního plánu vydaného MŠMT ČR pod č. j. 17 277/93-23.

Kontrolou a srovnáním reálného rozvrhu hodin s výše uvedenými dokumenty učebních oborů nebyly zjištěny nepovolené úpravy.

Při kontrole pedagogické dokumentace nástavbového studia byly nalezeny některé úpravy reálného rozvrhu oproti učebnímu plánu spočívající:

ve špatném názvu předmětu (v oficiálním plánu je název *Nauka o společnosti*, ve škole je předmět nazván *Základy společenských věd*

v nevhodném zařazení předmětu *Psychologie* do ročníku druhého, přičemž má být v ročníku prvním

v navýšení hodinové dotace předmětu *Český jazyk a literatura* v obou ročnících o jednu hodinu týdně a současně ve snížení hodinové dotace předmětu *Německý jazyk* v obou ročnících pod hranici stanovenou schváleným uč. dokumentem.

Nedostatky jsou uvedeny v protokolu o kontrole.

V dodržování učebních plánů byl zjištěný nedostatek; oblast je hodnocena jako nevyhovující.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Výše finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu umožňuje realizovat schválený vzdělávací program. V roce 1998 činila provozní dotace od zřizovatele školy 5 725 450 Kč. Dotace na investice v roce 1998 byla 2 579 000 Kč. Evidence čerpání finančních prostředků je vedena.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

ZÁVĚRY

Na základě výše popsaných skutečností je práce ředitele školy hodnocena spíše podprůměrně.

Tento stav lze dokladovat promyšleným plánováním a reálnými představami o budoucnosti školy a vhodným organizačním uspořádáním školy na straně jedné; na druhé straně nevhodným personálním zajištěním výuky, nepříliš funkčním kontrolním systémem ředitele školy, nedostatky v dodržování učebních dokumentů a ve vedení povinné dokumentace.

Doporučení řediteli školy:

- zvýšit úroveň právního vědomí, rozhodovat v souladu s právními normami
- zlepšit zajištění výuky učiteli a mistry odborného výcviku, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti
- realizovat kvalifikovanou a účinnou kontrolu pedagogického procesu včetně kontroly vedení dokumentace třídních učitelů
- efektivně využívat žákovské knížky k zajištění informovanosti rodičů o průběžných výsledcích vzdělávání a výchovy žáků

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu dr. Vladimír Krieg, v. r.

člen týmu Viktor Keller, v. r.

V Příbrami

dne 22. dubna 1999

Přílohy: -0-

Inspekční zprávu jsem převzal dne 26. 4. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Ing. Dlohoš, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MZe ČR	1999-05-11	025 150b/99-2165
Školský úřad: ŠÚ Rakovník	1999-05-11	025 150c/99-2165

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny

Reakce zřizovatele školy byla doručena na ČŠI Příbram dne 1999-06-17 pod č.j. 025 191/99-2165. V písemné podobě je uložena u zprávy na ČŠI Rakovník.